

РЕПУБЛИКА СРБИЈА

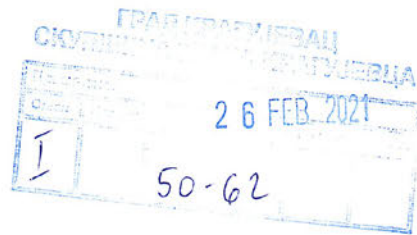
Град Крагујевац

Градско веће

Број: 50-39/21-V

Датум: 19. фебруар 2021. године

Крагујевац

СКУПШТИНА ГРАДА КРАГУЈЕВЦА
- за Председника Скупштине града Крагујевца -

У складу са чланом 65. став 2. Пословника Скупштине града Крагујевца ("Службени лист града Крагујевца", број 24/14 – пречишћен текст) достављамо Вам, како бисте уврстили у предложени дневни ред седнице Скупштине града Крагујевца

- Предлог одлуке о Програму "Контрола здравствене безбедности хране са градских тржница"

Уколико у дневни ред седнице Скупштине града уврстите Предлог одлуке о Програму "Контрола здравствене безбедности хране са градских тржница", за представника предлагача на седници Скупштине града Крагујевца, Градско веће одредило је г-дина Николу Рибарића, начелника Градске управе за друштвене делатности и послове са грађанима.

ПРЕДСЕДНИК,
Никола Дашић

Република Србија

Град Крагујевац

Градско веће

Број: 50-39/21-V

Датум: 19. фебруар 2021. године

К р а г у ј е в а ц

Градско веће, на основу члана 46. став 1. тачка 1. у вези члана 66. став 5. Закона о локалној самоуправи ("Службени гласник Републике Србије", бр. 129/07, 83/14- др. закон, 101/16-др. закон и 47/18), члана 59. став 1. тачка 1. Статута града Крагујевца ("Службени лист града Крагујевца", број 8/19), члана 2. став 1. тачка 1. Одлуке о Градском већу ("Службени лист града Крагујевца", бр. 25/15-пречишћен текст и 12/19) и члана 49. став 3. Пословника о раду Градског већа ("Службени лист града Крагујевца", број 17/19), на седници одржаној дана 19. фебруара 2021. године, донело је

З А К Љ У Ч А К

о утврђивању Предлога одлуке о Програму

"Контрола здравствене безбедности хране са градских тржница"

I Утврђује се Предлог одлуке о Програму "Контрола здравствене безбедности хране са градских тржница" и упућује се Скупштини града Крагујевца, на разматрање и одлучивање.

II За представника предлагача на седници Скупштине града Крагујевца одређује се Никола Рибарић, начелник Градске управе за друштвене делатности и послове са грађанима.

О б р а з л о ж е њ е

Правни основ за доношење Закључка о утврђивању Предлога одлуке о Програму "Контрола здравствене безбедности хране са градских тржница" (у даљем тексту: Закључак), садржан је у члану 46. став 1. тачка 1. у вези члана 66. став 5. Закона о локалној самоуправи ("Службени гласник Републике Србије", бр. 129/07, 83/14-др. закон, 101/16-др. закон и 47/18), члану 59. став 1. тачка 1. Статута града Крагујевца ("Службени лист града Крагујевца", број 8/19), члану 2. став 1. тачка 1. Одлуке о Градском већу ("Службени лист града Крагујевца", бр. 25/15-пречишћен текст и 12/19) и члану 49. став 3. Пословника о раду Градског већа ("Службени лист града Крагујевца", број 17/19), којима је утврђено да је Градско веће предлагач аката које доноси Скупштина града Крагујевца, као и да закључком одлучује о процедуралним питањима и иницира доношење и предлагање одлука и других аката, као и начин решавања појединих питања.

Разлог за доношење овог закључка је процедуралног карактера и основ је за упућивање Предлога одлуке о Програму "Контрола здравствене безбедности хране са градских тржница", Скупштини града Крагујевца на разматрање и одлучивање.

ПРЕДСЕДНИК,

Никола Дашић, с.р.

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
Град Крагујевац
Градска управа за друштвене
делатности и послове са грађанима
Број: XXV- 232/21
Датум: 10.02.2021.године
К р а г у ј е в а ц

ГРАДСКО ВЕЋЕ
- Председнику -

Предмет: Нацрт одлуке о Програму "Контрола здравствене безбедности хране са градских тржница";

Градска управа за друштвене делатности и послове са грађанима, припремила је, у складу са чланом 52. став 1. тачка 1. у вези са чланом 66. став 7. Закона о локалној самоуправи ("Службени гласник Републике Србије" број: 129/2007, 83/2014-др. закон, 101/2016- др. закон и 47/2018), чланом 68. тачка 1) Статута града Крагујевца ("Службени лист града Крагујевца" број 8/2019), чланом 10. став 1. алинеја прва Одлуке о организацији Градске управе града Крагујевца ("Сл.лист града Крагујевца" број: 20/2019):

- Нацрт одлуке о Програму "Контрола здравствене безбедности хране са градских тржница";

Нацрт одлуке израђен је у складу са законом и правно-технички је усаглашен.

Предлаже се Никола Рибарић, начелник Градске управе за друштвене делатности и послове са грађанима, за представника предлагача на седници Градског већа.

НАЧЕЛНИК,
Никола Рибарић,с.р.

Скупштина града Крагујевца, на основу члана 14. став 2. и члана 22. став 2. Закона о јавном здрављу („Службени гласник РС“, број 15/16), у вези са чланом 16. став 3. и став 5. Правилника о ближим условима и обавезама за деловање у области јавног здравља („Службени гласник РС“, број 94/19) и члана 121. став 1. Пословника Скупштине града Крагујевца („Службени лист града Крагујевца“, бр. 24/14-пречишћен текст), на седници одржаној дана _____ 2021. године, доноси

О Д Л У К У
О ПРОГРАМУ
"КОНТРОЛА ЗДРАВСТВЕНЕ БЕЗБЕДНОСТИ ХРАНЕ СА ГРАДСКИХ ТРЖНИЦА"

1. Доноси се Програм "Контрола здравствене безбедности хране са градских тржница" (у даљем тексту: Програм), који је предложио Институт за јавно здравље Крагујевац, као носилац активности у области деловања јавног здравља за територију града Крагујевца.

Програм ће се реализовати током 2021. године и представља програм из области јавног здравља који је усмерен ка реализацији приоритета дефинисаних Планом јавног здравља града Крагујевца за период 2019-2026. године ("Службени лист града Крагујевца", број 13/19).

2. Програм је саставни део ове одлуке.

3. Спровођење Програма прати Савет за здравље града Крагујевца, даје мишљење на Извештај о остваривању Програма и предлаже мере за његово унапређење.

4. Ову одлуку објавити у "Службеном листу града Крагујевца".

О б р а з л о ж е њ е

Правни основ за доношење Одлуке о Програму "Контрола здравствене безбедности хране са градских тржница" садржан је у одредбама члана 14. став 2. и члана 22. став 2. Закона о јавном здрављу („Службени гласник РС“, број 15/16) и члана 121. став 1. Пословника Скупштине града Крагујевца ("Службени лист града Крагујевца", број 24/14-пречишћен текст), којима је прописано да јединица локалне самоуправе доноси и финансира посебне програме из области јавног здравља за своју територију, да јединице локалне самоуправе финансирају програме из области јавног здравља за своју територију које спровode институти и заводи за јавно здравље самостално или у сарадњи са другим учесницима, као и да Скупштина града у вршењу своје надлежности доноси одлуке, којима на општи начин уређује питања из своје надлежности. Чланом 16. став 3. Правилника о ближим условима и обавезама за деловање у области јавног здравља („Службени гласник РС“, број 94/19) прописано је да су програми из области јавног здравља који се финансирају из буџета јединице локалне самоуправе усмерени ка реализацији приоритета дефинисаних планом јавног здравља, као и на друге активности према процени и могућностима носилаца и учесника у области јавног здравља и да се реализација наведених програма спроводи директним уговарањем између јединица локалне самоуправе и института, односно завода за јавно здравље у складу са надлежностима прописаним законом.

Разлог за доношење ове одлуке садржан је у потреби доношења посебног програма из области јавног здравља, као део системског приступа решавању водећих јавноздравствених проблема на локалном нивоу. Програмом се врши контрола микробиолошке и физичкохемијске исправности хране која се продаје на градским тржницама, у циљу праћења здравствене безбедности хране и смањења алиментарних обољења изазваних микробиолошком и хемијском контаминацијом хране. На основу анализе параметара и резултата лабораторијских испитивања, врши се процена здравственог ризика коришћења такве хране и доприноси бољем здрављу опште популације на територији града.

Предлог Програма сачињен је од стране Института за јавно здравље Крагујевац на основу анализе здравственог стања становништва града Крагујевца у циљу реализације приоритета дефинисаних Планом јавног здравља града Крагујевца за период 2019-2026. године са Акционим планом за спровођење Плана јавног здравља за период 2019-2026. године ("Службени лист града Крагујевца", број 13/19) и то:

Општи циљ 1. Унапређење и очување физичког, менталног и социјалног здравља путем промоције здравља у заједници,

Специфичан циљ 1.3. Смањење утицаја заједничких фактора ризика за настанак водећих болести и повреда,

Активност 1.3.8. Израда програма контроле здравствене безбедности хране,

Активност 1.3.9. Имплементација програма контроле здравствене безбедности хране.

Средства за реализацију Програма "Контрола здравствене безбедности хране са градских тржница" обезбеђују се у буџету града Крагујевца.

СКУПШТИНА ГРАДА КРАГУЈЕВЦА

Број:

У Крагујевцу,

2021.године

ПРЕДСЕДНИК,

Мирослав Петрашиновић

ИНСТИТУТ ЗА ЈАВНО ЗДРАВЉЕ КРАГУЈЕВАЦ
INSTITUTE OF PUBLIC HEALTH KRAGUJEVAC

ГРАД КРАГУЈЕВАЦ

ГРАДСКОЈ УПРАВИ ЗА ДРУШТВЕНЕ ДЕЛАТНОСТИ И ПОСЛОВЕ СА

ГРАЂАНИМА

ОДЕЉЕЊЕ ЗА ЗДРАВСТВЕНУ ЗАШТИТУ

ПРОГРАМ

КОНТРОЛА ЗДРАВСТВЕНЕ БЕЗБЕДНОСТИ ХРАНЕ СА ГРАДСКИХ ТРЖНИЦА

УВОД

Исхрана људи је основни чинилац здравља па храна представља и здравствени ресурс али и велики здравствени ризик по здравље целе популације. О утицају хране и исхране на здравље се много зна али и истражује свуда у свету. Прве записе о безбедној и небезбедној храни можемо наћи у Светом писму (Стари завет) али и у медицини свих старих, античких народа. Још је Хипократ, отац медицине, рекао: „Храна нека буде твој лек, лек нека буде храна твоја“. Здравље је уско повезано са правилном исхраном. Сва жива бића се хране. Храна човеку обезбеђује:

1. структуру организма (изградњу ћелија и ткива, раст, развој и регенерацију) и
2. функцију организма (енергетску, метаболичко-регулаторну и заштитну).

Добро здравље и заштиту од болести пружа само избалансирана, мешовита, исхрана која садржи све потребне макро и микронутријенте и која је:

1. квантитативно довољна
2. квалитативно задовољавајућа и
3. здравствено безбедна.

Џорџ Херберт је рекао „Ма ко био отац једне болести, неправилна исхрана јој је мајка“

Храну чине комбинације намирница, било да су у прерађеном, непрерађеном или полупрерађеном стању. Свака намирница је и храна, али ниједна појединачна намирница сама не може да задовољи све потребе организма-нема комплетне намирнице. У хемијском смислу намирнице су комбинације различитих хранљивих материја, док према физиолошкој дефиницији намирнице су углавном природни производи сложеног хемијског састава, које у одговарајућим односима са другим намирницама обезбеђују нормалан живот јединке.

Под намирницама подразумева се све што се употребљава за храну или пиће у прерађеном или непрерађеном стању: и вода и сировине за производњу намирница, зачини, адитиви.

Храна која се конзумира мора да буде здравствено безбедна и у физичко-хемијском и у микробиолошком погледу. То значи да храна/намирнице не треба да буду загађене-контаминирани штетним агенсима који могу да оштете здравље људи и то:

ФИЗИЧКИМ (метални опилци, честице, радиоактивност...)

ХЕМИЈСКИМ (тешким металима, пестицидима, хормонима, антибиотицима и др.)

БИОЛОШКИМ (инсектима, глодарима, бактеријама, вирусима, паразитима, гљивицама, или токсинима).

Храна и биљног и животињског порекла може бити контаминирана различитим врстама микроорганизама. Бактеријска контаминација је посебно специфична за домаће производе од

млека (сир и кајмак) и јаја, као и за месо и производе од меса. У зависности од врсте хране микробиолошка анализа подразумева испитивање присуства различитих микробиолошких параметара (*Enterobacteriaceae*, *Salmonella* sp. *Escherichia coli*, број аеробних колонија, плесни и квасци *Bacillus cereus*, *Listeria monocitogenes*....). Хемијска контаминација може бити веома разноврна: тешки метали (олово, жива, арсен, кадмијум, бакар, цинк... Сви тешки метали у повећаним концентрацијама у односу на оне предвиђене Правилницима могу озбиљно оштетити здравље а симптоми и знаци болести се разликују и зависе од самог тешког метала, начина уноса, унешене количине и дужине уноса-времена као ои од здравственог стања сваког пијединца.), пестициди и то: оргонохлорни пестициди, оргонофосфорни пестициди, карбамати, триазини, пиретрини... (симптоматологија тровања зависи од хемијских особина групе пестицида, дужине трајања уноса, унетих концентрација, здравственог стања људи...), антибиотици, хормони и др.

Да би се контролисала здравствена безбедност хране, храна мора да се узоркује на за то прописан начин, транспортује (на прописан начин) до акредитоване лабораторије за микробиолошка и хемијска испитивања хране.

ЦИЉЕВИ ПРОГРАМА

Општи циљ:

Очување здравља популације града Крагујевца редовном, континуираном, контролом здравствене безбедности хране која се продаје на градским тржницама.

Специфични циљеви:

1. Обезбедити продају здравствено безбедне хране на градским тржницама
2. Смањење алиментарних обољења изазваних микробиолошком контаминацијом хране (млечних производа, јаја, меда, сировог меса и сухомеснатих производа)
3. Смањење алиментарних обољења изазваних хемијском контаминацијом хране тешким металима и пестицидима (воће и поврће)

АКТИВНОСТИ ПРОГРАМА

У циљу спровођења активности дефинишу се приоритетни програмски задаци за 2021. годину и то:

1. узорковање хране/намирница на градским тржницама
2. микробиолошке анализе хране
3. хемијске анализе хране

4. стручно мишљење

Узорковање хране као и план узорковања по месецима ће се спроводити у сарадњи са ЈКП “Шумадија”.

ИНДИКАТОРИ И МЕТОДОЛОГИЈА СПРОВОЂЕЊА ПРОГРАМА

Узорковање хране/намирница на градским тржницама ће се вршити адекватним, стручним методама. Анализе и микробиолошке и хемијске ће се вршити акредитованим лабораторијским методама одговарајућим за сваку врсту узорака. Лекар специјалиста хигијене даје стручно мишљење о здравственој безбедности узорака на основу анализираних параметара и лабораторијских извештаја.

Индикатори који ће се пратити:

1. Број узорака хране/намирница
2. Број микробиолошких анализа
3. Број хемијских анализа

ОЧЕКИВАНИ ЕФЕКТИ

- Смањење броја контаминираних намирница на градским тржницама.
- Смањење броја алиментарних болести изазваних контаминираним храном са тржница
- Боље здравље опште популације

РИЗИЦИ ПО ПРОЈЕКАТ

- Недостатак финансијских средстава

ПРАВНИ ОКВИР

- Закон о јавном здрављу
- Закон о заштити становништва од заразних болести
- Закон о здравственој заштити
- Закон о безбедности хране и бројна подзаконска акта-Правилници

ОДРЖИВОСТ ПРОЈЕКТА

- Континуирана сарадња стручних служби града Крагујевца и ИЗЈЗ Крагујевац
- Опредељење додатних финансијских средстава за превентивне активности на нивоу локалне заједнице
- Превентивне програме спроводити као редовне радне активности

ПОТРЕБНА ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА

Финансијска средства која се потражују од Града Крагујевца за реализацију програма „Контрола здравствене безбедности хране са градских тржница“ у 2021. години износе 645 590,00 динара.

Врста узорака	Врста анализе	Број узорака	Цена по узорку	Укупна цена
Млечни производи	Микробиолошка анализа	58		
Сир		32	3700,00	162 800,00
Кајмак		10	2 800,00	39 200, 00
Контролни узорци		16 (12+4)		
Воће и поврће	Хемијска анализа, пестициди и тешки метали	28	11 210,00	313 380.00
Месо и прерађевине	Микробиолошка анализа			
Пилеће месо и изнутрице		4	2 500,00	10 000,00
Сухомеснати производи		10	2 800,00	28 000,00
Мед	Здравствена безбедност Микробиолошка и физичко-хемијска	6	6 230,00	37 380,00

	анализа			
Кисели купус	Здравствена безбедност Микробиолошка и физичко- хемијска анализа	3	5 610,00	16 830,00
Јаја	Микробиолошка анализа	20	1 900,00	38 000,00
Укупно				645 590,00

ИНСТИТУТ ЗА ЈАВНО ЗДРАВЉЕ КРАГУЈЕВАЦ
INSTITUTE OF PUBLIC HEALTH KRAGUJEVAC

НОСИЛАЦ ПРОГРАМА

Институт за јавно здравље Крагујевац, Николе Пашића 1, 34000 Крагујевац; Доц. др Драган Васиљевић

ПОДАЦИ О УЧЕСНИЦИМА ПРОГРАМАМА

1) Лекар спец. Хигијене-6
2) Лекар специјалиста Микробиологије-2
3) Дипломирани хемичар, специјалиста санитарне хемије-3
4) Дипломирани хемичар-3
5) Санитарни/ медицински техничар-9
6) Лабораторијски техничари-4
7) Хемијски техничари-6

проф. др Нела Ђоновић

помоћник директора

В.Д. директора ИЗЈЗ Крагујевац

Доц. др Драган Васиљевић

Никола Пашић 1, 34000 Крагујевац, тел: 034/504-501, факс: 034/331-344, info@izizkg.rs
www.izizkg.rs жиро рачун: 840-340667-22 ПИБ: 102135344

1 Nikola Pasic Street, 34000 Kragujevac, phone: +381 34 504 501, fax: +381 34 331 344, info@izizkg.rs
www.izizkg.rs giro account: 840-340667-22